

VOORWOORD	3
1 STATUS KOERSDOCUMENT	5
1.1 Aanleiding koersdocument	5
1.2 Afbakening koersdocument	5
1.3 Procedure	5
1.4 Relatie tot andere provinciale plannen en programma's	6
2 TOTSTANDKOMING KOERSDOCUMENT	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Input rijk	7
2.3 Input gebieden	7
2.4 Input provinciale sectoren (beleid)	8
2.5 Input gebiedsoverstijgende organisaties	8
3 CONTEXT KOERSDOCUMENT	9
3.1 Nieuwe sturingsafspraken tussen rijk en provincie	9
3.2 Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG)	9
4 BESLISPUNTEN OP RIJKSBOD	10
4.1 Samenvatting evaluatie Uitvoeringscontract 2005-2006	10
4.2 Rijksbod	10
4.2.1 Doelen, ambities en middelen rijk	10
4.2.2 EU-middelen	13
4.2.3 Uren DLG	13
4.2.4 Advies Commissie Verheijen	14
4.3 Provinciaal tegenbod: het Aangepaste rijksscenario	14
4.3.1 Natuur – EHS	15
4.3.2 Natuur - Soortenbeleid	17
4.3.3 Natuur - Verbetering Milieukwaliteit	19
4.3.4 Landbouw	21
4.3.5 Recreatie om de Stad	22
4.3.6 Recreatie landelijke routenetwerken	24
4.3.7 Landschap en cultuurhistorie	24
4.3.8 Landschapbeheer	26
4.3.9 Bodem	27
4.3.10 Bodem en Water	29
4.3.11 Reconstructie	30
4.3.12 Procesgeld, educatie, communicatie	32
4.4 Provinciaal scenario 1 en 2	33
5 UITVOERINGSSTRATEGIE	34
5.1 Inleiding	34
5.2 Programmamanagement	34
5.3 Financieel administratieve organisatie	35
5.4 Gebiedsafspraken	36

BIJLAGEN

- I Uitvoeringsprogramma's die (deels) worden uitgevoerd via de Agenda Vitaal Platteland
- II Aanbevelingen visitatiecommissie ILG met bijbehorende acties
- III Provinciale doelentabel
- IV Factsheets (achtergronddocumenten)
- V Advies Berenschot

Voorwoord

Per 1 januari 2007 programmeert de Provincie Utrecht de inzet van de eigen én de rijksmiddelen voor de gebiedsgerichte realisatie van de (rijks)doelen voor het landelijk gebied. De Provincie Utrecht stelt hiertoe de Agenda Vitaal Platteland Utrecht 2007 – 2013 op, het provinciaal meerjarenprogramma landelijk gebied..

Dit is de uitwerking van de contouren van het nieuwe sturingsmodel, dat reeds in 2004 is afgesproken tussen het rijk, IPO, VNG en UvW. De kern hiervan is, dat het Rijk met de afzonderlijke provincies een overeenkomst afsluit voor de duur van 7 jaar, waarin voor de rijksdoelen voor het landelijk gebied afrekenbare prestaties worden vastgelegd. Het Rijk stelt hiertoe in het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) financiële middelen beschikbaar. Dit is verder vastgelegd in de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG), die per 1 januari 2007 in werking treedt.

Het rijk heeft in maart 2006 in het kader van het ILG (Investeringsbudget Landelijk Gebied) zijn rijks-Meerjarenprogramma 2007-2013 vastgesteld. Hierin zijn voor de Provincie Utrecht het rijksbod met de rijksmiddelen gegeven en de hiervoor te leveren prestaties geformuleerd. Het gaat om prestaties op de rijksdoelen voor natuur, recreatie, landschap en cultuurhistorie, landbouw, bodem, water, reconstructie en sociaal economische vitaliteit.

Het opstellen van de AVP (Agenda Vitaal Platteland) 2007 – 2013 voorziet in twee fasen:

1. het provinciale bod op het rijksbod, inclusief de door het Rijk verlangde provinciale cofinanciering, in te dienen per 1 juni 2006;
2. complementair daaraan de eigen inzet van de provincie in overleg met de interne sectoren en met de gebiedscommissies in de maanden tot oktober. In deze fase kan dan ook naast de wensen vanuit de gebieden gepraat worden over de medefinanciering door de partijen.

Fase 1. Het provinciale bod op het rijksbod 2007 - 2013

Het Rijk en Provincie Utrecht maken dit jaar afspraken over de rijksbijdrage voor het landelijk gebied voor de periode 2007 -2013. De provincie voert de regie en legt achteraf verantwoording af aan het Rijk. Dit betekent, dat de provincie verantwoordelijk wordt gesteld voor het realiseren van de afgesproken prestatie. Het gaat hier op grond van de Wet ILG om een bindend contract. Een te snel “ja” op wat het rijk nu vraagt en wil betalen kan bij verkeerde schatting duur uitkomen. Dus een zorgvuldige onderhandeling met het rijk is noodzakelijk. Het rijk geeft zijn bod in acht thema's/doelen met prestatie-indicatoren met bijbehorende middelen. De Provincie Utrecht moet hier uiterlijk 1 juni 2006 zijn tegenbod op doen. Het bod van het Rijk bedraagt voor de acht ILG-doelstellingen € 181 mln. Het Rijk verlangt voor een aantal onderdelen cofinanciering. Deze belooft circa € 54 mln.

Fase 2. De inzet van provinciale en regionale partijen voor 2007 – 2013 in de AVP

De provincie stelt een zevenjarig provinciaal meerjarenprogramma op waarin staat beschreven welke doelen de provincie in haar gebieden wil bereiken en hoe die doelen worden gefinancierd. Zij overlegt hierover met de partijen in de gebieden (gebiedscommissies). Naast de rijksfinanciering via ILG dient immers de provincie in de Agenda Vitaal Platteland haar inzet duidelijk te maken en de bijdragen van gemeenten, waterschappen en andere financiers zo compleet mogelijk aan te geven. De doelen worden ook in een beperkt aantal maatregelen vertaald. Per maatregel is aangegeven wat voor soort projecten in aanmerking komen voor financiële ondersteuning. De provinciale inzet voor de komende zeven jaren dient verder uitgewerkt te worden in de (concept) AVP. Voorgesteld wordt om ervan uit te gaan dat de totale financiële inspanning van de provincie gelijk zal blijven als die in deze lopende collegeperiode. Dat is circa 26 mln per jaar. Na aftrek van de verlangde provinciale cofinanciering is dat een ondergrens van jaarlijks circa 20 mln. Teneinde een goed keuzeprocess te laten plaatsvinden en een planreserve in te

bouwen, wordt voorgesteld om een bovengrens van jaarlijks 40 mln aan te houden. Deze marge is mede gebaseerd op de ambities uit de verschillende provinciale beleidsplannen. Deze tweede fase loopt tot september. De maanden september en oktober dienen om de interne besluitvorming over het gehele pakket te laten plaatsvinden. Het totaal van de fasen 1 en 2 levert de AVP voor de provincie Utrecht voor de periode 2007 – 2013 op.

1 Status koersdocument

1.1 Aanleiding koersdocument

Op grond van de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG), die per 1 januari 2007 in werking moet treden, is de provincie vanaf dat moment verantwoordelijk voor de regie en uitvoering van de beschikbaar gestelde rijksmiddelen (Investeringsbudget Landelijk Gebied – ILG). Tezamen met Europese cofinanciering, eigen middelen en cofinanciering van gemeenten, waterschappen en, waar mogelijk, financiering uit particuliere bronnen, werkt de provincie dit uit in zijn uitvoeringsstrategie voor deze periode: de tweede Agenda Vitaal Platteland uitvoering Landelijk gebied 2007-2013. De eerste AVP 2005-2006 is in mei 2005 vastgesteld door PS.

De eerste stap naar de nieuwe AVP is dit Koersdocument. Het koersdocument is enerzijds de offerte aan het rijk en anderzijds een overlegdocument met de provinciale sectoren en met de gebiedspartners, om de AVP nader in te vullen.

1.2 Afbakening koersdocument

Waar gaat het koersdocument over:

- Landelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom. Plaatsen met minder dan 15.000 inwoners worden ook tot het landelijk gebied gerekend. Hoofdwegennet, spoor en rijkswateren vallen erbuiten (ILG-definitie);
- AVP-thema's: Bodem, Landbouw, Landschap en cultuurhistorie, Natuur, Recreatie, Reconstructie, Sociaal Economische Vitalisering en Water (waarbij milieu onderdeel is van m.n. natuur);
- Uitvoering van vastgesteld beleid;
- Uitvoering in principe via de gebieden.

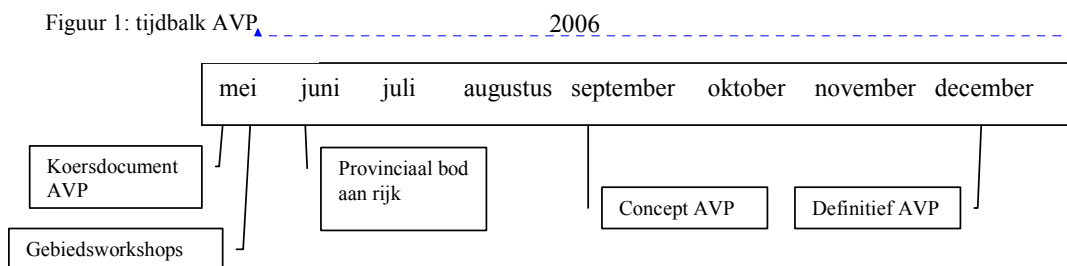
1.3 Procedure

In maart 2006 heeft de provincie Utrecht het rijksbod ontvangen in de vorm van de Agenda voor een Vitaal Platteland, MJP2, Meerjarenprogramma Vitaal Platteland 2007-2013 (kortweg rMJP2). Begin juni vraagt het rijk van de provincie om met een tegenbod te komen op grond waarvan onderhandeld kan worden. Uitgangspunt in de onderhandelingen is voor het rijk dat de totale som van landelijk beschikbare rijksmiddelen niet hoger mag worden.

Dit koersdocument vormt de basis van de provinciale offerte aan het rijk (1/6/06 aanbidding provinciaal bod). Ook is het de eerste aanzet naar de concept Agenda Vitaal Platteland (in statencommissies op 4/9/06) en de Agenda Vitaal Platteland (in statencommissies op 4/12/06). Het koersdocument is veel meer een document op hoofdlijnen, terwijl de AVP meer inzoomt op de verdeling over de gebieden en de thema's. In figuur 1 is de tijdbalk van het koersdocument en de AVP weergegeven.

Het koersdocument wordt op 18 en 19 mei besproken met de gebiedscommissies, waterschappen, gemeenten en andere organisaties tijdens 3 gebiedssessies.

Figuur 1: tijdbalk AVP

Met opmaak: Lettertype: 10 pt

1.4 Relatie tot andere provinciale plannen en programma's

De AVP gaat over de uitvoering van beleid in het landelijk gebied. Uitvoering van de strategische plannen (het Provinciaal Milieubeleidsplan, het Waterhuishoudingsplan en het Streekplan) voor zover het landelijk gebied betreft, krijgen een plek in de AVP. Ook allerlei uitvoeringsprogramma's krijgen een plek in de AVP, denk bijvoorbeeld aan het plan van aanpak Verdrogingsbestrijding, het Programma Ecologische Verbindingszones, 'Platteland in ontwikkeling', Visie en activiteitenprogramma Plattelandsontwikkeling 2006-2009 of de Agenda 2010 projecten. In bijlage I zijn relevante plannen en programma's opgenomen.

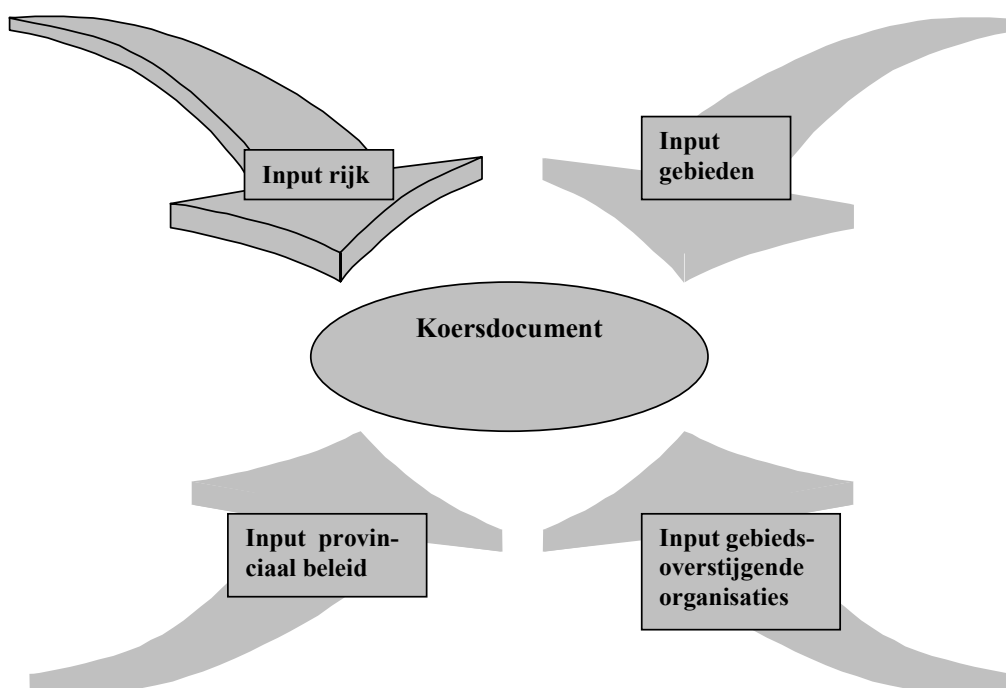
2 Totstandkoming koersdocument

2.1 Inleiding

Om het koersdocument te kunnen maken, is vanuit verschillende kanten input verzameld, zoals in onderstaand schema is weergegeven. Voor het koersdocument staat het rijksbod centraal. De inbreng vanuit de gebieden, provinciale sectoren en gebiedsoverstijgende organisaties is vooral gebruikt om te beoordelen of de ambities van het rijk haalbaar zijn en aansluiten bij de ambities in de provincie Utrecht.

Relevante aandachtspunten om tot een tegenbod aan het rijk te komen zijn:

- op welke doelen is de provincie bereid mee te financieren?
- kunnen provincies prestaties leveren met de beschikbare middelen?
- zijn er provinciale ambities die niet in het rijksbod zitten maar waarvoor we wel middelen vragen van het rijk?
- welke risico loopt de provincie bij de overdracht van restanttaakstellingen en verplichtingen?

2.2 Input rijk

Het rijk heeft het tweede Meerjarenprogramma AVP (rMJP2), opgesteld met daarin de doelen, prestaties en middelen die zij wil dat de Provincie Utrecht in haar AVP overneemt. In hoofdstuk 4 wordt hier uitgebreid op ingegaan.

2.3 Input gebieden

Via de provinciale programmamanagers zijn gebiedscommissies, programmabureaus en projectleiders gevraagd naar hun ambities op hoofdlijnen voor de periode 2007-2013. Het gaat om een eerste overzicht. In de loop van 2006 wordt dit verder aangescherpt en komen ook de projecten en activiteiten in beeld.

2.4 Input provinciale sectoren (beleid)

De provinciale diensten en sectoren zijn benaderd om hun beleidsdoelen voor de komende 7 jaar kenbaar te maken (inclusief het beschikbare geld). In het koersdocument staat een eerste overzicht (hst. 4 en bijlage III), dat in de loop van dit jaar nog verder wordt uitgewerkt en aangevuld. Voor de provincie is de omslag van denken in projecten en maatregelen naar denken in doelen en prestaties in volle gang.

2.5 Input gebiedsoverstijgende organisaties

Via de PCLG en andere contacten is vanuit het maatschappelijk veld een aantal aandachtspunten meegegeven voor het koersdocument en de Agenda Vitaal Platteland. De belangrijkste daarvan zijn:

- Zorg dat er voldoende ruimte (budget) is voor communicatie, educatie en gebiedsprocessen.
- Betrek gemeenten op een goede manier bij de Agenda Vitaal Platteland.
- Zorg voor voldoende inbreng van provinciebrede maatschappelijke organisaties in gebiedscommissies.
- Heb ook oog voor de kwaliteit; fixeer niet alles op hectares en kilometers.
- Regel het beheer van recreatiegebieden.
- Wees creatief bij het bedenken van oplossingen (denk aan PPS-constructies, schakel het particulier initiatief in).

3 Context koersdocument

3.1 Nieuwe sturingsafspraken tussen rijk en provincie

In 2004 zijn tussen het rijk (LNV, VROM, V&W), de provincies, de gemeenten en de waterschappen afspraken gemaakt over een nieuw sturingsmodel in het landelijk gebied (Contourennota ILG). Kenmerken van deze nieuwe werkwijze zijn:

- Rijk en provincie maken afspraken over een uitvoeringsprogramma voor 7 jaar;
- Sturing door het rijk op een beperkt aantal toetsbare doelen;
- Samenvoegen van verschillende rijks- en provinciale regelingen tot één budget, het ILG;
- Regierol door de provincie;
- Provincie en gebieden maken afspraken over de uitvoering in gebieden.

3.2 Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG)

Naast de sturingsafspraken ligt er vanaf 1 januari 2007 ook een wettelijk kader voor de inrichting van het landelijk gebied, de WILG. Vanaf dat moment is de provincie verantwoordelijk voor de regie en uitvoering van de beschikbaar gestelde rijksmiddelen uit het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

3.3 Adviezen visitatiecommissie ILG

In opdracht van de IPO Adviescommissie Landelijk Gebied heeft eind 2005 een visitatieronde plaatsgevonden langs alle provincies om antwoord te geven op de vraag: 'Zijn de provincies klaar om op 1 januari 2007 met het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) aan de slag te gaan?'. Het oordeel over de voortgang in de provincie Utrecht was positief, ook in vergelijking met andere provincies. Utrecht bevindt zich met de voorbereidingen in de voorhoede. Als enige provincie hebben wij, in de aanloop naar 2007, al een provinciaal meerjarenprogramma 2005-2006 gemaakt.

In bijlage II zijn de specifiek op Utrecht gerichte adviezen opgenomen, met daaraan gekoppeld de acties die zijn (of worden) ondernomen om de aanbeveling op te pakken. Daarnaast zijn ook de algemene aanbevelingen opgenomen.

4 Beslispunten op rijksbod

In dit hoofdstuk komt allereerst een beknopte evaluatie van het uitvoeringscontract 2005-2006 aan de orde. Dit helpt ons bij de beoordeling van het rijksbod in paragraaf 2. In paragraaf 3 komt het eerste scenario aan bod: het aangepaste rijksscenario. Op basis hiervan kan de provincie gaan onderhandelen met het rijk. Dit aangepaste rijksscenario voorziet echter niet in de provinciale ambities voor het landelijk gebied. Vandaar dat ook nog twee andere scenario's aan de orde komen in paragraaf 4: provinciaal scenario 1 en 2. Deze scenario's zullen in de komende maanden verder worden uitgewerkt.

4.1 Samenvatting evaluatie Uitvoeringscontract 2005-2006

In mei 2005 heeft GS een Meerjarenprogramma 'Agenda Vitaal Platteland' vastgesteld voor het landelijk gebied in de provincie Utrecht. Hierin zijn de ambities van de provincie weergegeven en is een integraal uitvoeringsprogramma opgesteld voor 2005 en 2006. Op grond hiervan is voor deze twee jaar een uitvoeringscontract met het rijk afgesloten (kortweg UC 5/6).

Wanneer de uitvoering van het integrale programma voor het landelijk gebied wordt gezien, blijkt dat het rijk met name investeert in de afronding van landinrichtingsprojecten, inrichting en verwerving van natuur (EHS) en recreatie om de stad Utrecht (SGR/Vinac afspraken) en milieu. De provincie legt haar accent met name in recreatie (fiets en wandelpaden), cultuurhistorie (Nieuwe Hollandse Waterlinie) en landbouw. In totaal investeren rijk en provincie ieder ongeveer € 26 mln. in het landelijk gebied.

Het grootste deel van de beschikbare middelen van de provincie is incidenteel met een beperkte looptijd (kadernota projecten, voorjaarsnotagelden, stimuleringsfonds, Agenda 2010 en coalitie-akkoord gelden).

Uit de voortgangsrapportage 2005 blijkt dat afgesproken prestaties niet zijn gehaald en de budgetten niet geheel zijn uitgeput. De beschikbare voorfinancieringsmogelijkheden zijn niet benut. De reden is dat de grondverwerving achterblijft en gewenste versnelling in de uitvoering van landinrichting niet is gerealiseerd. Als achterliggende oorzaken wordt de geringe grondmobiliteit genoemd, de reorganisatie bij DLG waardoor afgesproken inzet niet is geleverd, moeizame procedures en optimistische plannings. Bij de inrichting van recreatie om de stad speelt daarbij het probleem dat het beheer van nieuwe recreatie niet is geregeld. Bij verdrogingbestrijding speelt mee dat draagvlak bij agrariërs ontbreekt voor inrichtingsmaatregelen en waterschappen onvoldoende menskracht beschikbaar hebben. De uitvoering van de reconstructie zit in een aanloopfase en het programmabureau reconstructie is in 2005 op sterkte gebracht.

4.2 Rijksbod

4.2.1 Doelen, ambities en middelen rijk

Medio februari heeft de provincie Utrecht het rijksbod ontvangen voor haar meerjarenprogramma 2007-2013. Het bod is in totaal € 181 mln en betreft de rijksbijdrage aan het ILG-budget waarvoor een prestatieovereenkomst wordt afgesloten. Het rijk heeft in beeld gebracht op welke beleidsdoelen ze wil inzetten in het landelijk gebied en dit verwoordt in haar Meerjarenprogramma Agenda voor een Vitaal Platteland. Hierin heeft ze zoveel mogelijk haar beleidsdoelen geoperationaliseerd in (restant)taakstellingen en normbedragen. In tabel 1 is het rijksbod weergegeven. Daarnaast is het rijk in het verleden een aantal verplichtingen aangegaan die de komende jaren worden uitgefincierd maar die ze wil overgedragen naar de provincie. Dit is in de laatste drie rijen van tabel 1 te zien.

Tabel 1 Rijksbod per operationeel doel in hectares en euro's en de gevraagde provinciale bijdrage.

Thema	Operationeel Doel	Prestatie (ha)	Rijksbod 2007-2013 (€ mln.)	Rijksbod per jaar (€ mln.)	provincie 2007-2013 (€ mln)
Natuur	EHS-nieuwe natuur - verwerving	1.318	34,65	4,95	11,48
	EHS-nieuwe natuur - inrichting Nieuwe verplichtingen	1754	16,84	2,41	
	EHS-robuuste verbindingen - verwerving	190	6,01	0,86	
	EHS-robuuste verbindingen - inrichting Nieuwe verplichtingen	276	3,68	0,53	
	Soortenbescherming - inrichting Nieuwe verplichtingen	-	0,69	0,10	
	Ontsnippering robuuste verbindingen (Budget reconstructie/EHS-flankerend beleid)	aantal: 1	0,06	0,01	
	Nationale parken	-	1,74	0,25	
	Verbetering milieukwaliteit inclusief 0,534 p.j. voor verdrogingsbestrijding	-	5,42	0,77	5,42
Landbouw	Grondgebonden Landbouw - inrichting Nieuwe verplichtingen	4.244	1,32	0,19	1,32
	Duurzaam ondernemen	-	0,83	0,12	0,83
Recreatie	Recreatie om de Stad - verwerving	352	26,66	3,81	
	Recreatie om de Stad - inrichting Nieuwe verplichtingen	186	8,10	1,16	1,86
	Landelijke Routenetwerken Wandelen	-	0,03	0,00	
	Landelijke Routenetwerken Fietsen	-	0,43	0,06	
	Landelijke Routenetwerken Varen	114,82 km	1,90	0,27	
Landschap en cultuurhistorie	Nationale Landschappen (incl. 0,114 p.j.cultuurhistorie) Nieuwe verplichtingen	-	7,4	1,06	7,4
	Provinciale stichtingen - Landschapsbeheer	-	1,92	0,27	
Bodem	Verbetering bodemkwaliteit	-	0,45	0,06	0,45
	Bodemsanering Vanaf 2010	-	3,20	0,80	
Water	Sanering waterbodems Vanaf 2010	-	2,44	0,61	
Reconstructie	Reconstructie Zandgebieden (nieuwe verpl.) EHS-flankerend beleid-ammoniakemissie	-	3,58	0,51	25,4
	Reconstructie Zandgebieden (nieuwe verpl.) Duurzaam waterbeheer	-	4,62	0,66	
	Reconstructie Zandgebieden (nieuwe verpl.) Duurzame landbouw	-	7,64	1,09	
	Reconstructie Zandgebieden (nieuwe verpl.) Overige rijksdoelen	-	1,90	0,27	
	Reconstructie Zandgebieden Lopende verplichtingen	-	2,99	0,43	
	Verdrogingsbestrijding (Budget reconstructie/EHS-flankerend beleid)	-	4,31	0,62	
Uitfinanciering	Rijksdoelen via landinrichting Lopende verplichtingen	-	28,35	4,05	
	Bos en landschap - verwerving Lopende verplichtingen	31	0,91	0,13	
SGB/koop- mangelden	Milieu Lopende verplichtingen	-	2,60	0,37	
	Totaal		180,67	26,41	54,16

De doelen waar het rijk haar geld op programmeert maken vrijwel geheel deel uit van de strategische plannen van de provincie. De gevraagde prestaties voor Utrecht zijn dusdanig afgebakend dat de ruimte van de provincie om de ILG-middelen vrij in te zetten in het landelijk gebied uiterst beperkt is. Tevens vraagt het rijk aan de provincie op een aantal

doelen mee te financieren (ruim € 54 mln. totaal in 2007-2013). Hiervoor vraagt het rijk garanties. Voor reconstructie vraagt het rijk de provincie € 4,31 mln te programmeren voor verdrogingsbestrijding uit eigen middelen. In tabel 1 is echter het totaalbedrag opgenomen dat de provincie, op basis van het reconstructieplan, in de periode 2007-2013 zou moeten bijdragen aan de reconstructiedoelen.

Het rijk heeft in haar meerjarenprogramma AVP ook een aantal kaarten opgenomen. Hieruit is voor Utrecht een uitsnede gemaakt voor de thema's natuur en recreatie.

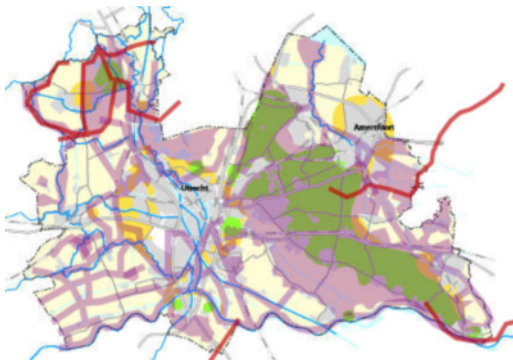
Kaart 1: Rijksbod Natuur (EHS (paars) en Robuuste verbindingen (rood)).

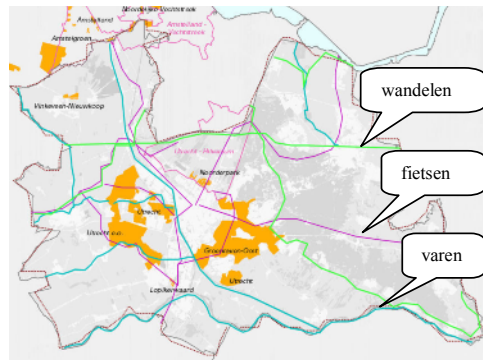
Kaart 2: Rijksbod Natuur gelegd over de Streekplankaart landbouw.

Met opmaak: Lettertype: 8 pt

Met opmaak: Lettertype: 8 pt

Kaart 3: Rijksbod Natuur gelegd over de Streekplankaart recreatie.

Kaart 4: Rijksbod Recreatie om de stad en landelijke routenetwerken.

Met opmaak: Lettertype: 8 pt

Met opmaak: Lettertype: 8 pt

Met betrekking tot het rijksbod voor natuur valt op dat er overlap is met de landbouwgebieden op de Streekplankaart. Met recreatie spoort het aardig. Het rijksbod voor Recreatie om de stad Utrecht, spoort ook aardig met het provinciale beleid.

Tabel 1 is samengevat in tabel 2, waarin ook de geschatte bijdrage van de EU is meegenomen. Op de EU-middelen wordt in § 4.2.2 verder ingegaan. Het rijk stelt vanuit haar meerjarenprogramma jaarlijks circa 26 mln beschikbaar. Op dit moment is jaarlijks circa 20 - 25 mln. De vrije ruimte in het rijksbod is gering (maximaal 10 %) omdat het veelal is vastgelegd in afspraken over de realisatie EHS, groen om de stad (verwerving en inrichting), verdrogingsbestrijding, afspraken over landelijke routenetwerken en (water)bodemsanering.

Tabel 2:
Indicatie rijks- en EU-budget 2007-2013 per thema
(in mln. €)

Thema	Rijksbod rMJP2	EU POP-2	EU Structuurfonds	totaal
Natuur	69,1	2,1		71,2
Landbouw	2,2	1,05		3,2
Sociaal economische vitalisering		2,45	1,4	3,9
Recreatie	37,1	3,5		40,6
Landschap en cultuurhistorie	9,3	7		16,3
Bodem	3,7			3,7
Water	2,4			2,4
Reconstructie	25,0			25,0
Uitfinanciering lopende verplichtingen	31,9			31,9
Procesgeld, communicatie, educatie				0,0
Totaal 2007-2013	180,7	16,1	1,4	198,2
Totaal per jaar	25,8	2,3	0,2	28,3

Een aantal thema's zijn (nog) niet opgenomen in het bod van het rijk. Dit betreft Programma Beheer en prestaties voor de Kaderrichtlijn Water.

4.2.2 EU-middelen

Niet alleen het rijk en de provincie stellen geld beschikbaar voor het landelijk gebied. De EU doet dat ook. De beschikbare EU-middelen voor het landelijk gebied zijn naar verwachting beperkt. Voor het landelijk gebied zijn twee programma's van belang: het POP-2 (Plattelandsontwikkelings middelen van het DG Landbouw) en de Structuurfondsen (vanuit het DG Economie). Beschikbaar POP-2 is minder dan verwacht n.a.v. de recente vaststelling van de EU-meerjarenbegroting. In totaal is circa €3,5 mln per jaar beschikbaar, maar daarvan claimt het rijk circa €1,2 mln per jaar voor haar ondernemersprogramma dat geheel buiten provincies omgaat. Daarmee blijft ca. € 2,3 mln per jaar over. Er is een inschatting gemaakt van de verdeling over de thema's. De provincie kan deze wijzigen op basis van haar ambities.

Het structuurfonds waarvoor op dit moment een programmeringsdocument wordt opgesteld, zal naar het zich laat aanzien met name ingezet worden op economische innovatie. Deze is zeer beperkt programmeerbaar in het landelijke gebied.

De exacte hoogte en de verdeling van de EU-middelen is nog niet duidelijk.

Beslispunt: Komende periode de EU-middelen verder uitzoeken. Inzet is om zoveel mogelijk middelen uit POP-2 en de structuurfondsen beschikbaar te krijgen als cofinanciering voor de AVP.

4.2.3 Uren DLG

Het rijk draagt 'in natura' bij aan de menskracht die nodig is om de rijksdoelen te halen. In totaal gaat het om 52.000 uren van de Dienst Landelijk Gebied per jaar. DLG is een agentschap van LNV, maar de aansturing van deze dienst zal volledig plaatsvinden vanuit de provincie. De beschikbare uren zijn bestemd als ondersteuning voor de realisatie van de rijksdoelen. De taken van de DLG hebben betrekking op :

- grondverwerving voor de functiedoelen natuur en recreatie (BBL);
- ondersteuning bij fysieke inrichtingsprojecten in het landelijk gebied;

- uitvoering subsidieregelingen (in ieder geval betaalorgaan voor de POP-2 regeling en uitvoering Programma Beheer);
- reconstructie.

In het kader van het tegenbod van de provincie zijn relevante bespreekpunten:

- In hoeverre zijn de uren van DLG reëel?
- Welk risico loopt de provincie voor de meerkosten bij noodzakelijke extra inzet van menskracht van DLG in 2007-2013?

Beslispunt: nacalculatie doen in Utrecht om inzicht te krijgen in de verhouding arbeid/prestatie van DLG. Naar verwachting zal blijken dat het aantal beschikbare uren onvoldoende is voor de gevraagde prestatie.

4.2.4 Advies Commissie Verheijen

De provincies zijn het op een aantal punten niet eens met het rijk over de restanttaakstellingen (het deel van de afgesproken doelen dat de komende periode door de provincies gerealiseerd moet worden) en de normkosten (de gemiddelde standaardkosten, waar het rijk mee rekent; bijv. de kosten voor het inrichten van 1 ha natuur zijn vastgesteld op € 10.000, terwijl de inschatting vanuit gebieden soms wel 5 of 6 keer hoger ligt). De commissie Verheijen heeft hierover een advies uitgebracht aan de provincies. Dit is nog niet verwerkt in het koersdocument.

Beslispunt: de komende weken het advies van de commissie Verheijen analyseren, aangevuld met andere informatie over de normkosten en restanttaakstellingen, om een goede inschatting te maken van het risico dat de provincie loopt bij het ondertekenen van het ILG-convenant.

4.3 Provinciaal tegenbod: het Aangepaste rijksscenario

In bijlage III zijn de provinciale ambities en doelen per thema opgenomen in tabelvorm. De komende periode zullen deze ambities verder worden uitgewerkt. In de tabellen is ook, voor zover mogelijk, aangegeven wat de ambities van gebiedscommissies zijn op deze thema's. Ook deze inbreng wordt de komende periode verder gepreciseerd. De tabellen zijn gebruikt om het rijksbod globaal te kunnen toetsen.

Dit leidt in eerste instantie tot een Aangepast rijksscenario, dat de basis vormt voor de onderhandelingen met het rijk. Over de hoogte van het rijks-ILG-budget valt niet of nauwelijks te onderhandelen. De ruimte zit vooral in de doelen, prestaties en het tijdspad (wanneer de prestaties gehaald moeten worden).

Het Aangepast rijksscenario gaat uit van het rijksbod en de gevraagde provinciale cofinanciering, zoals in tabel 1, met daarbij de onderhandelingspunten die in deze paragraaf volgen. Voor dit scenario is een provinciale bijdrage nodig van in totaal ruim € 54 mln (ca. € 8 mln per jaar). Op dit moment is van de benodigde € 54 mln ruim € 6 mln structureel beschikbaar. Circa € 9 mln is incidenteel beschikbaar (bijv. uit Agenda 2010) en voor de overige € 39 mln moet dekking gezocht worden. Dit zal drukken op volgende collegeperiodes.

Nu volgen de voorgestelde beslissingen op het rijksbod, per thema en doel uit tabel 1. De achterliggende documentatie is opgenomen in de doelentabellen in bijlage III en de zogenaamde factsheets in bijlage IV. Per beslissing is aangegeven welke factsheets daarbij horen.

4.3.1 Natuur – EHS

Thema	Operatie- neel doel	Prestatie '07 – '13 volgens provincie in ha	Rijksbod			Gebieds- ambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
			Prestatie '07 – '13 uit rijksbod	Rijks- bod in geld '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden		
Natuur	Realisering EHS	Verwerven: 1750 Part beh: 1590 Inrichten: 4344 Agr n beh: 5250 Foerageer: 1343	Verwerven: 1318 Part beh: ? Inricht: 1754 Agr nat beh: ? Foerageer: ?	€ 34,65 € ?? € 16,84	€ 11,48 € ??	Komen overeen met provincia- le ambities	Nee, tenzij
	Robuuste verbinding	Verwerven: 522 Part beh: 261	Verwerv: 190 Part beh: ?	6,01 € ??	€ 0,64		
	Ecol. verb zone	175 km	0 km				
	Faunapas- sages	70	0				
	Natuur- wetgeving	Uitvoering beheerplan NB wet terreinen		€ 0,175			

Toelichting*Beschrijving*

- Op 1 januari 2005 was 4.443 ha EHS gerealiseerd, waarvan 274 ha door middel van particulier natuurbeheer en 4.169 ha via verwerving. DLG Utrecht had op dat moment 1.614 ha grond in eigendom, waarvan 730 toegerekend kan worden aan EHS-doelen. Onze restanttaakstelling voor nieuwe natuur EHS (excl. de robuuste verbindingzones en excl. NURG) bedraagt per 1 januari 2007 2.243 ha voor 2018, voor 2013 bedraagt hij 1.750 ha. (in 2005/'06 is er naar schatting 250 ha via verwerving en 200 ha via particulier natuurbeheer gerealiseerd).
- De doelstelling voor de realisering van de robuuste verbindingen is 1.120 hectare in 2018. In de verdeling 40 % via particulier beheer en 60 % via verwerving. In 2013 zal dan 773 ha gerealiseerd moeten zijn, 522 ha verworven, 261 ha in particulier beheer. Het bod van het rijk voorziet in de realisering van 190 ha verwerving.
- De programmering voor de inrichting is de optelsom van de nog te realiseren natuur, zowel voor particulieren als voor natuurbeschermingsorganisaties plus de ha die al wel verworven zijn, maar nog niet zijn doorgeleverd, 730 ha. Het verschil met het rijk is groot, de provincie programmeert: 4344 ha en het rijk: 1754 ha. In dit verschil komt de accumulatie van de eerder aangegeven verschillen aan het licht. Daarnaast is een oorzaak dat het rijk alleen die inrichting heeft opgenomen die buiten Programma Beheer om gebeurt.

Relatie met vigerend beleid

- De EHS is ruimtelijke opgenomen in het streekplan.

- In de notitie particulier beheer wordt aangegeven waar de provincie streeft naar realisering van de EHS door particulieren en waar de realisering vooral door de natuurbeschermings-organisaties plaats zal vinden, verdeling 40%-60%.
- In de uitvoeringsplannen is de realisering van de EHS vastgelegd.
- Voor de gehele provincie Utrecht zijn er natuurgebiedplannen en is er een beheersgebiedplan. Kwalitatieve en kwantitatieve doelen zijn vastgelegd.
- In het werkdocument Ecologisch Verbindingszones zijn de gewenst evz's vastgelegd.
- In het werkprogramma faunapassages zijn deze vastgelegd.

Risico's

- Met het rijk is er verschil van inzicht over doelstellingen, hoewel technisch van aard zijn ze bij het sluiten van een contract toch van belang. Er is verschil van mening over de 'taakstellingen' (bijvoorbeeld: is iets nu een streven of een opgelegde afspraak) en er is verschil van mening over inschattingen van de combineerbaarheid van doelstellingen.
- Programma Beheer (kortweg PB) is een belangrijk sturingsinstrument. Op welke wijze PB wordt overgedragen aan de provincie is nog erg onduidelijk. Deze onduidelijkheid geeft grote financiële en bestuurlijke onzekerheid. Ook het feit dat er nog geen inzicht is in de uitvoeringspraktijk van Programma Beheer betekent een aanvullend organisatorisch risico.
- In de programmering van de provincie is uitgegaan van een reële programmering binnen de afspraken en met een realisering van de verwerving in 2015. Er zal komende jaren 1750 ha moeten worden verworven. Het bod van het rijk voor 1.318 ha, is zowel qua doelstelling en dus ook qua financiële middelen laag. Een deel van het verschil ligt in de inschatting wat er in 2005 en 2006 wordt verworven, er blijft daarnaast echter een verschil van 273 ha. Het instrument van verwerving wordt door de provincie juist op de kwetsbare en cruciale plekken ingezet. Het gaat daarmee om de realisering van belangrijke ha.
- Afspraken over de kosten voor het beheer van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden vormen een risico.
- Door de temporisering van de realisering bestaat de kans dat soorten wegvallen.

Aannames

- De provincie houdt onverkort aan de realisering van de EHS vast, volgens de vastgestelde natuurgebiedsplannen en afgesproken natuurdoelen, inclusies EVZ, en faunapassages.
- De provincie zet in op de doelstelling 40-60 % particulieren en terreinbeheerders.
- De provincie neemt voortvarend de begrenzing van de robuuste verbindingen ter hand, na vaststelling van reconstructieplan en evaluatie van plan van aanpak de Venen.
- De provincie begrenst de foerageergebieden.
- Komende jaren worden de beheerplannen voor de VHR gebieden gemaakt en wordt er volgens deze plannen beheerd.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
<i>Overleg met rijk</i>		
	1a	Overleg om te komen tot gezamenlijke uitgangspunten, beleidsdoelen, zoals de verwervingshectares.
	1b	Inzicht in de uitvoeringspraktijk van het Programma Beheer en de mogelijkheden voor sturing. Inzicht in de risico's zowel organisatorisch als financieel die in Programma Beheer zijn opgenomen.
<i>Financieel</i>		
Inzet rijk bijstellen	2a	Gezamenlijke uitgangspunten met het rijk over de doelen zal al veel budgettaire problemen oplossen. Maar de intensivering van de inzet

		van DLG, de foerageergebieden en agrarisch natuurbeheer hectares buiten de ehs zullen extra middelen vragen.
Extra budget provincie Utrecht	2b	Stimuleringsfonds geeft al veel geld voor faunavoorzieningen. Provincie zet middelen in voor de vergroting van het draagvlak voor natuur, onmisbaar voor de realisering ervan. Regelmatig wordt er geld vanuit de provincie ingezet om niet reguliere aankopen toch te laten plaatsvinden. Deze budgetten kunnen ruimhartiger ingezet worden.
Extra budget partners	2c	Het gaat daarbij bijvoorbeeld om gemeenten en waterschappen. Vraag is echter of dit reëel is.
Cofinanciering particuliere organisaties	2d	In de subsidies van PB voor particulieren zit al een 20 % bijdrage van de particulier. Vanuit NM en HUL wordt er geld voor inrichting ingezet vanuit eigen middelen of sponsorgelden of projectgelden vanuit de nationale postcode loterij. Dit zijn echter geen structurele middelen.
<i>Prioriteren/ temporiseren</i>		Prioriteren en temporiseren tot een totale ambitie 2007-2013.
Prioriteren (tussen gebieden)	3	Kan ten aanzien van inrichting aan de orde zijn zeker daar waar het de realisering van specifieke natuurdoelen betreft.
Temporiseren (uitstel)		
<i>Kwaliteit</i>		
Bijstelling ambities		
Schrappen ambities		

Voorgestelde beslispunten:

1. Niet akkoord gaan met de prestatie die het rijk van ons vraagt voor realisatie EHS voordat overeenstemming is wat nu de te behalen doelen zijn; overleg.
2. De onderhandelingen met het rijk ingaan op basis van een gezamenlijke doelstelling waarbij de onderhandeling ligt op de hoogte van de financiering en de wijze waarop.
3. In het geval de onderhandelingen met het rijk niets opleveren, wordt het instrument prioriteren en temporiseren nog sterker toegepast (bij gelijkblijvende kwalitatieve ambitie).

Achtergrond informatie (zie bijlage IV)

Factsheets Realisering EHS, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Robuuste verbindingzone Veluwe-Heuvelrug, Reconstructie, Groene Hart.

4.3.2 Natuur - Soortenbeleid

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Gebieds-ambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Natuur	Soortenbeleid	Realisatie van het leefgebieden beleid	0,69 mln	0	12 mln		Nee, tenzij

Toelichting*Beschrijving*

- Het soortenbeleid oude stijl wordt in 2007 nog voortgezet, maar vanaf 2008 wordt een nieuw beleid, het zogenaamde leefgebieden beleid van kracht. In het leefgebieden beleid is meer aandacht voor de habitat van de soorten, als basis voor behoud van de soortendiversiteit. Dit impliceert een vergroting van de kosten. Het rijk heeft in haar meerjarenplan wel de omslag naar dit nieuwe beleid opgenomen (vanaf 2008), echter zonder de begroting aan te passen.

Relatie met vigerend beleid

- Nieuw leefgebieden beleid wordt ontwikkeld. Het huidige beleid staat in het Werkdocument Soortenbeleid (Flora en Fauna).

Aannames

- Genoemde raming van de kosten voor leefgebiedenbeleid is € 2 mln per jaar, dit zou nog kunnen verminderen in afstemming met de natuurgebiedsplannen en daarnaast zouden ook nog andere bronnen aangeboord kunnen worden.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
<i>Financieel</i>		
Inzet rijk bijstellen	1	Budget rijk is gebaseerd op jaarlijkse kosten van het huidige beleid.
Extra budget provincie Utrecht		
Extra budget gebiedspartners		
Cofinanciering particuliere organisaties		
<i>Prioriteren/ temporiseren</i>		
Prioriteren (tussen gebieden)		
Temporiseren (uitstel)		
<i>Kwaliteit</i>		
Bijstelling ambities	2	Als er niet genoeg financiering gevonden wordt, zal het huidige soortenbeleid gecontinueerd worden.
Schrappen ambities		

Voorgestelde beslispunten:

4. Niet akkoord met de voorgestelde prestatie van het rijk voor soortenbeleid. De uitvoering van een leefgebieden benadering is een ambitie die met het beschikbare rijksbudget niet haalbaar is.
5. De onderhandeling met het rijk ingaan op basis van een aangepaste raming van het budget voor de leefgebieden benadering. Deze raming wordt de komende periode verder onderbouwd.
6. Als het rijk niet bereid is extra te investeren zal het soortenbeleid oude stijl voortgezet worden, wat betekent dat de prestaties aangepast worden.

4.3.3 Natuur - Verbetering Milieukwaliteit

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities obv grove schattingen	Gebieds-ambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Natuur – Verbetering Milieukwaliteit	Verdrogingsbestrijding	Uitvoeren verdrogingsbestrijding in gebieden op TOP-lijst in west en zuid utrecht (=3750 ha) (oost-utrecht valt onder het thema reconstructie)	€ 3,54 mln	€1,8 Provincie €1,8 Derden	€ 37 mln tbv TOP-lijst op basis van €10.000 per ha	Komen voor het grootste deel overeen met provinciale ambities. Prioritering taskforce nog niet verwerkt	Nee, tenzij
			Totaal: € 9 mln				
	Overige milieukwaliteitsdoelen, waaronder uitvoeren KRW		€ 1,65 mln	€ 1,65 mln	pm		Nee, tenzij

Toelichting

Beschrijving

Verbetering milieukwaliteit bestaat uit de onderdelen verdrogingsbestrijding en uitvoering KRW . Voor verdrogingsbestrijding is een Task Force opgericht om de doelen te halen. Het rijksbod lijkt te laag om de gevraagde prestaties te kunnen leveren. Dit is echter pas duidelijk als de Task Force met haar eindrapport komt. Voor de KRW is nog heel veel onduidelijk: de doelen zijn nog volop in ontwikkeling. Dat maakt het moeilijk daar nu al afspraken over te maken. Wel is duidelijk dat het rijk nauwelijks geld biedt voor de KRW. Dit moet in de onderhandelingen worden aangekaard.

Relatie met vigerend beleid

- De vigerende doelstelling voor verdrogingsbestrijding om in 2010 40% herstel gehaald te hebben, komt uit het WHP 2005-2010.
- Aanpak verdroogde gebieden volgens vastgestelde Plan Van aanpak Verdrogingsbestrijding 1999.
- Voortgangsrapportage Verdrogingsbestrijding Provincie Utrecht 2005.

Risico's

- Mogelijk is er meer geld nodig om de doelen en prestaties voor verdrogingsbestrijding te halen.
- Voor de KRW is er nog heel veel onduidelijk.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
<i>Financieel</i>		
Inzet rijk bijstellen iom rijk en andere provincies	2a	Het is cruciaal dat het rijk voldoende geld inzet voor verdrogingsbestrijding tbv grondverwerving om verwerving van cruciale percelen mogelijk te maken. Daarnaast dient het rijk ook bij te dragen aan uitvoering van de KRW.
Extra budget provincie Utrecht	2b	De nu opgevoerde €1,8 mln betekent voor de provincie al een extra te genereren budget van € 0,6 mln bovenop de nu voor west Utrecht beschikbare €1,2 mln
Extra budget gebiedspartners	2c	Of het nu opgevoerde bedrag van €1,8 mln voor de partners haalbaar is, is niet duidelijk.
Cofinanciering particuliere organisaties	2d	Partners zijn vooral natuurterreinorganisaties. De budgettaire mogelijkheden voor een bijdrage zijn beperkt.
<i>Prioriteren/ temporiseren</i>		
Prioriteren (tussen gebieden)	1a	Tot 2013 beperken tot Natura-2000 gebieden en natuurbeschermingswetterreinen
Temporiseren (uitstel)	1b	Rest TOP-lijst pas uitvoeren na 2013
<i>Kwaliteit</i>		
Bijstelling ambities	3	Keuze/ambitie Taskforce Verdroging: richt je op een beperkt aantal gebieden en los de verdroging daar geheel op. Bijstellen van ambities per gebied evt. alleen nadat een grote inspanning is gepleegd om de doelen te realiseren en dan blijkt dat het niet kan.
Schrappen ambities		

Voorgestelde besispunten:

7. Bij LNV tijd claimen om de adviezen van de Taskforce Verdroging mee te kunnen nemen.
8. Bij LNV onderhandelingsruimte claimen om de adviezen van de Taskforce verdroging te kunnen uitvoeren. (Bv voor het inschakelen van gebiedsmanagers, stimuleringsregelingen).
9. Bij het rijk aan te dringen op een bijdrage voor uitvoering van de KRW.

Achtergrond informatie (zie bijlage IV)

Factsheets Verbetering Milieukwaliteit (1.4) en Kaderrichtlijn Water (KRW, 3.1)

4.3.4 Landbouw

Thema	Operationeel doel	Prestatie '07 – '13	Rijksprestatie '07 – '13	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities obv grove schattingen	Gebiedsambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Landbouw	Duurzame landbouw	Het aantal biologische bedrijven neemt toe met 5 tot 85 bedrijven.	-	€ 0,83 mln	Provincie: € 0,83 mln	Totaal: € 1,1-2,2 mln	Komen overeen met provinciale ambities	Ja
	Optimale (fysieke) landbouwstructuur.	3500-7000 ha landbouwstructuurverbetering	4244 ha landbouwstructuurverbetering	€1,32 mln	Provincie: €1,32 mln			

Toelichting

Beschrijving

- Uitgangspunt voor het opstellen van de doelen in deze tabel is de nota 'Platteland in Ontwikkeling, Visie en activiteitenprogramma Plattelandsontwikkeling in de provincie Utrecht, 2006-2009'. Naast landbouw, heeft de provincie ook het doel Sociaal economische vitalisering. Dit is geen rijksdoel meer en is dus ook niet opgenomen in het rijksbod.

Relatie met vigerend beleid

- De nota 'Platteland in Ontwikkeling', waarbij de doelstellingen voor landschap, natuur en recreatie als randvoorwaarde zijn genomen, geeft de doelstellingen voor de landbouwsector aan.
- PMP
- Streekplan
- Totaalplan leefbaarheid Kleine Kernen

Risico's

- Met het rijk is in hoge mate overeenstemming over dit doel. De randvoorwaarden bij structuurverbetering van het rijk dat de landbouwkavels met tenminste 10% worden vergroot binnen het plangebied is haalbaar, wanneer met 'plangebied' blok wordt bedoeld.
- De meeste doelen voor landbouwstructuurverbetering komen voort uit de 'oude' landinrichtingsplannen en daarmee is de financiering afgesproken.
- Autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld wegaanleg) kunnen de landbouwstructuur aantasten en de noodzaak van structuurverbetering blijft daarmee actueel.
- De komende periode wordt de nota 'Platteland in ontwikkeling' uitgevoerd, met hierin doelen en activiteiten voor landbouw en sociaal economische vitalisering (waaronder verbrede landbouw en leefbaar platteland). Tijdens deze uitvoering kan de noodzaak van een rijksbijdrage voor het thema sociaal economische vitalisering opkomen. Dat is echter nu nog niet helder en kan dus niet worden meegenomen in de onderhandelingen.

Voorgestelde beslispunten:

10. Akkoord gaan met de prestaties die het rijk van ons vraagt voor het thema landbouw.

Achtergrond informatie

Achtergrond informatie (zie bijlage IV)

Doelentabellen (bijlage III): Landbouw en Sociaal Economische Vitalisering.

4.3.5 Recreatie om de Stad

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Gebieds-ambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Recreatie	Recreatie om de stad Utrecht	352 ha Verwerving 707 ha Inrichting	€ 26,7 mln verwerving € 8,1 mln inrichting	0 € 8,1 inrichting Beheer en onderhoud: pm	€ 28,7 verwerving € 15,1 voor inrichting	Komen overeen met provinciale ambities	Ja, mits
	Recreatie om de stad Amersfoort	400 ha extra stedelijk uitloopgebied (ambitie A'foort)	0		€ 32-€ 40 mln Amersfoort € 16-€18 mln rijk € 10-€ 12 mln provincie € 6-€ 8 mln EU/overig € 65-€ 80 mln totaal	Ambities komen vanuit het gebied en worden grotendeels door de provincie ondersteunt	Nee, tenzij

Toelichting*Beschrijving*

- Rijk en provincie zijn het eens over de totale vastgestelde ambitie voor recreatie om de stad Utrecht. Met de nieuwe normsystematiek is het de vraag of de totale ambitie voldoende gefinancierd kan worden.
- Amersfoort heeft plannen voor groen om de stad (Groen Blauwe Structuur Amersfoort). Dit valt op dit moment buiten het ILG-rijksbod.

Relatie met vigerend beleid

- Recreatie om de Stad Utrecht is het gebaseerd op afspraken in het Gebiedsperspectief Groot Groengebied Utrecht (1996, gebaseerd op SGR) en het gebiedsperspectief Recreatief Groen Stadsgewest Utrecht (2002, gebaseerd op VINAC).
- In het Streekplan is 350 ha recreatief uitloopgebied aan de oostkant van Amersfoort voorzien.

Risico's

- Huidige instrumenten voor verwerven (geen onteigening) zouden eventueel onvoldoende kunnen zijn om de prestatie voor recreatie om de stad Utrecht binnen de planperiode te realiseren. In de midterm review moet daarom de prestaties in verwerving en inrichting eventueel herzien worden.
- Voor recreatie om de stad Amersfoort ligt het grootste risico in het niet rondkomen van de financiering.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
Financieel		
Inzet rijk bijstellen	1a	Utrecht: Inzet rijk voor inrichting is gebaseerd op een fout gegeven. Plus onduidelijkheden over restanttaakstelling en rijksbijdrage moeten opgehelderd worden waarna de rijksbijdrage mogelijk aangepast moet worden. Amersfoort: er wordt een bijdrage gevraagd tussen de €16 en €20 mln.
Extra budget provincie Utrecht	2a	Utrecht: Na opheldering en onderhandelingen met het rijk over de restanttaakstelling en rijksbijdrage eventueel het budget naar de provincie toe aanpassen. Amersfoort: eventueel een grotere bijdrage vanuit de provincie.
Extra budget gebiedspartners	2b	Utrecht: Na opheldering en onderhandelingen met het rijk over de restanttaakstelling en rijksbijdrage eventueel het budget naar de gebiedspartners toe aanpassen. Amersfoort: zoeken naar dekking bij gebiedspartners.
Cofinanciering particuliere organisaties		
Prioriteren/ temporiseren		
Prioriteren (tussen gebieden)		
Temporiseren (uitstel)	1b	Utrecht: Het VINAC doel voor 2010 temporiseren naar 2013, met het realiseren van de totale RodS opgave
Kwaliteit		
Bijstelling ambities	3	Utrecht en Amersfoort: Als er niet genoeg financiering gevonden wordt, moeten de ambities (kwaliteit) kritisch worden bekeken.
Schrappen ambities		

Voorgestelde beslispunten:

11. Akkoord gaan met de prestatie die het rijk van ons vraagt voor recreatie om de stad Utrecht, mits het rijk de cijfers over restanttaakstelling bijstelt en daarmee haar bod verhoogt. En mits overeenstemming kan worden bereikt over de restanttaakstelling en de rijksbijdrage.
12. Voor recreatie om de stad Amersfoort vragen om een rijksbijdrage, al dan niet uit ILG. In ieder geval niet ten koste van Utrecht.
13. In het geval de onderhandelingen met het rijk niet voldoende opleveren, wordt het instrument prioriteren en temporiseren nog sterker toegepast (bij gelijkblijvende kwalitatieve ambitie) en eventueel ook de ambities aangepast.

Achtergrond informatie (zie bijlage IV)

- Factsheet Recreatie om de Stad, Groen Blauwe Structuur Amersfoort

4.3.6 Recreatie landelijke routenetwerken

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Gebieds-ambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Recreatie	Landelijke routenetwerken (wandelen, fietsen en varen)	Wandelen: 208 Fietsen: 334 Varen: 114,82 km	€2,36 mln		pm	Liggen ambities voor varen in Nieuwe Hollandse IJssel	ja, mits

Toelichting*Beschrijving*

- Een landelijke werkgroep brengt de landelijke routenetwerken in beeld. In de tabel zijn de voorlopige resultaten verwerkt.
- Vanuit de provincie is er geen beleid op landelijke routenetwerken (fietsen, wandelen en varen). Wel is er een Beleidsvisie Toervaart Nederland (met PKB-status) ondertekend, waar provincies zich hebben verbonden om voor 2012 het recreatie-toervaartnet knelpunt vrij te maken.

Risico's

- Het lijkt erop dat de beschikbare middelen tekort schieten om de doelen te halen. Dit is echter nog niet geheel duidelijk, waardoor het lastig is om op dit punt met het rijk te onderhandelen.
- De rijksbijdrage voor vaarroutes was tot nu toe rond de 30%. In het rijksbod ILG is dat nu gesteld op 10% van de normkosten. Dit is mogelijk te weinig.
- In een aantal gevallen is er nieuw beleid nodig om vanaf 2007 de projecten uit het programma AVP aan te kunnen toetsen.

Voorgestelde beslispunten

14. Voorlopig akkoord gaan met het rijksbod voor de landelijke routenetwerken, onder voorwaarde dat we over dit punt in de komende maanden nog verder spreken als de gegevens van de landelijke werkgroep geanalyseerd zijn.

4.3.7 Landschap en cultuurhistorie

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Gebieds-ambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Landschap en cultuurhistorie	Nationale landschappen	Uitvoeren uitvoeringsprogramma's	€ 7,4 mln	€7,4 Provincie €7,4 derden	€80 NHW €19 GH €24 A/E+ Rivierengeb. Pm St.v. A'dam €123 totaal	Komen overeen met provinciale ambities	Nee, tenzij
			Totaal: € 22,2 mln				

Toelichting**Beschrijving**

- Rijk stelt ca. € 1,9 mln per nationaal landschap beschikbaar voor 7 jaar. Dit is te weinig om de bestuurlijke afspraken voor het Groene Hart en de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) en de uitvoeringsprogramma's voor Arkemheen/Eemland en Rivierengebied te realiseren.
- De ambities voor de nationale landschappen liggen op een veel hoger investeringsniveau (ca. € 123 mln). In de loop van dit jaar wordt dit bedrag gevalideerd (check of de inschattingen kloppen, of er geen dubbelingen met andere doelen inzitten, etc.). Duidelijk is nu al, dat het rijksbod ver beneden de provinciale ambities ligt.

Relatie met vigerend beleid

- Alle nationale landschappen zijn opgenomen in het Streekplan.
- Met name op het Groene Hart en Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) wordt bestuurlijk fors ingezet.
- Arkemheen-Eemland en Rivierengebied zijn minder ver in de planvorming. Wel is hier een grote betrokkenheid vanuit het gebied.
- Naast de nationale landschappen is voor cultuurhistorie de Grebbelinie een belangrijk project, waar nu de planvorming voor is gestart.

Risico's

- Met het rijksbod komt continuering van het ingezette proces in het Groene Hart en de NHW ernstig in gevaar. We zullen daarbij veel draagvlak verliezen en geen goede beurt maken in het veld.
- Voor Arkemheen-Eemland en Rivierengebied zal het draagvlak ook afkalven als er geen geld voor uitvoering blijkt te zijn.
- Door de provinciale programmering voor het thema landschap en cultuurhistorie volledig aan te laten sluiten bij de rijksprioriteit (nationale landschappen), raken andere provinciale projecten (bijv. Grebbelinie) buiten beeld.

Aannames

- De provincie houdt de lijn van de afgelopen jaren vast met een forse inzet voor landschap en cultuurhistorie.
- Met ca. € 50 mln (van rijk, provincie en derden bij elkaar) kun je een substantiële inspanning leveren voor de nationale landschappen.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
Financieel		
Inzet rijk bijstellen iom rijk en andere provincies	2a	In de onderhandelingen met het rijk en de andere provincies proberen het aantal nationale landschappen dat in 2007-2013 wordt opgepakt terug te brengen (zijn er nu 20), zodat voor de overgebleven parken meer rijksbudget beschikbaar is. Voor Groene Hart en NHW wordt ook ingezet op een claim uit de FES-gelden van het rijk.
Extra budget provincie Utrecht	2b	Als er wordt uitgegaan van een ambitieniveau van € 50 mln, een rijksbijdrage van € 7,4 en een bijdrage van gebiedspartners van € 7,4, dan blijft er voor de provincie nog ca. € 35 mln over. Dit is een erg grote claim op het provinciale budget. Mogelijk kan er nog bij het rijk en andere partijen wat gehaald worden en wordt de provinciale bijdrage minder. De provinciale middelen zouden uit het coalitie-akkoord of het nieuwe MAP-streekplan kunnen komen.

Extra budget gebiedspartners	2c	We moeten ook proberen andere partijen meer mee te laten betalen. Vraag is echter of dit reëel is.
Cofinanciering particuliere organisaties	2d	Ook deze mogelijkheid moet onderzocht worden.
Prioriteren/ temporiseren		Prioriteren en temporiseren tot een totale ambitie van ca. € 50 mln voor 2007-2013.
Prioriteren (tussen gebieden)	1a	
Temporiseren (uitstel)	1b	
Kwaliteit		
Bijstelling ambities	3a	Als er niet genoeg financiering gevonden wordt, moeten de ambities (kwaliteit) kritisch worden bekeken.
Schrappen ambities	3b	

Voorgestelde beslispunten:

15. Niet akkoord gaan met de prestatie die het rijk van ons vraagt (om met een rijksbijdrage van €7,4 mln 4 uitvoeringsprogramma's voor nationale landschappen uit te voeren), omdat de middelen te beperkt zijn om de gevraagde prestatie te halen.
16. De onderhandelingen met het rijk ingaan op basis van een provinciale ambitie van in totaal €50 mln, conform prioriteren en temporiseren.
17. In het geval de onderhandelingen met het rijk niets opleveren, wordt het instrument prioriteren en temporiseren nog sterker toegepast (bij gelijkblijvende kwalitatieve ambitie) en eventueel ook de ambities aangepast. Dan wordt met het veld een afbouwscenario opgesteld.

Achtergrond informatie (zie bijlage IV):

Factsheets Groene Hart, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Arkemheen/Eemland, Nationaal landschappen Rivierengebied (Kromme Rijn gebied) en Grebbelinie

4.3.8 Landschapbeheer

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Landschap	Provinciale stichtingen landschapsbeheer	-	€1,92 mln	pm	pm	ja

Toelichting**Beschrijving**

Dit is de rijksbijdrage aan Landschapsbeheer Utrecht.

Beslispunten

18. Akkoord gaan met het rijksbod voor het landschapsbeheer via Landschapsbeheer Utrecht (LBU).

4.3.9 Bodem

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Gebiedsambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Bodem	Duurzaam bodemgebruik. Het bodemgebruik en de kwaliteit van (water)bodem zijn op elkaar afgestemd.	Beschikbare vraaggestuurde informatie over bodemkwaliteit	€ 0,45 mln	2007-2008 Provincie € 0,48 mln 2009-2013 Provincie € 1,0 mln PM € .. KRW € ... GIS/ICT € ... uitvoeringskosten van projecten € ... derden	2007-2008 € 0,11 mln BIELLS € 0,37 mln Integraal bodembeheer 2009-2013 € 0,75 mln Pilotgebieden koppeling gegevens € 0,25 mln BIELLS beheer € 0,5 mln Integraal bodembeheer, Bodemvisie PM € ... KRW € ... GIS/ICT € ... uitvoeringskosten projecten € ... derden	In ontwikkeling	Nee, tenzij
			Totaal: € 1,93 mln				

Toelichting*Beschrijving*

- Het Rijk stelt ca. € 0,45 mln beschikbaar voor de periode 2007-2013. Dit is te weinig voor een substantiële stimulans voor duurzaam bodembeheer bij de provincie Utrecht.
- Duurzaam bodembeheer kan veel (onverwachte) problemen en kosten voorkomen, doordat het (geplande) gebruik beter aansluit bij wat de bodem kan bieden. Hierdoor hoeven geen/minder maatregelen genomen te worden om de bodem geschikt te maken voor een (geplande) functie.

Relatie met vigerend beleid

- In het Streekplan is het systeem van de lagenbenadering opgenomen. Dit betekent dat bij ruimtelijke plannen rekening gehouden moet worden met de (gebiedseigen) bodemkwaliteit.
- VROM heeft in de Beleidsbrief Bodem (2003) aangegeven dat de bevoegde instanties geacht worden duurzaam bodembeheer te stimuleren. Dit dient in ieder

geval plaats te vinden door gebruik te maken van de aanwezig gegevens over chemische, fysische en ecologische kwaliteit van de bodem (grond-grondwater-waterbodem). De reeds beschikbare kennis dient hiervoor ontsloten te worden en te worden ingezet.

- Het is noodzakelijk om een integrale visie over bodembeleid te hebben/formuleren en hiernaar te handelen (zie Beleidsbrief Bodem, 2003). De systeembenadering is hiervoor landelijk in ontwikkeling. De weg naar integrale bodemwet- en regelgeving is nog lang. De eerste ontwikkelingen hiertoe vinden vanaf 2007 plaats.
- In Europa wordt gewerkt aan de totstandkoming van een Europese bodemstrategie, mogelijk BodemRichtlijn. Deze is geheel gebaseerd op een integrale systeembenadering.
- De implementatie van de KRW is volop aan de gang. Integrale informatie over de bodem is een belangrijke basis voor de uitvoering van de KRW.
- Een eerste notitie over integraal bodembeleid is in 2005 door de provincie Utrecht uitgebracht. Aan een noodzakelijke verdere invulling wordt gewerkt.

Risico's

- Met het rijksbod komt continuering van de ingezette koers voor het beschikbaar maken van bestaande gegevens over bodemkwaliteit in gevaar.
- Integrale aanpak van de bodemproblematiek zal erg moeilijk realiseerbaar worden.
- Daar, waar tot 2003 met name gekeken wordt naar chemische bodemkwaliteit, gaan door onvoldoende financiën de pogingen om ook fysische en chemische bodemkwaliteit nadrukkelijk bij het duurzame bodembeheer te betrekken de mist in.
- Indien de provincie weinig kan doen aan een duurzame koppeling van functies aan bodemkwaliteit, zullen de gemeenten ieder voor zich hiervoor zorg gaan dragen. Dat maakt gebiedsgerichte regie (gemeentegrensoverschrijdend) minder goed mogelijk.
- Een duurzaam bodemsysteem is de basis voor de Kader Richtlijn water. Deze basis wordt onvoldoende ingevuld.

Aannames

- De provincie zet de lijn van de afgelopen jaren door voor wat betreft het stimuleren van duurzaam bodembeheer, op basis van kennis over aanwezige bodemkwaliteit en een integrale benadering van het bodemsysteem. De provincie legt deze koers te zijner tijd ook vast.
- Met ca. € 5 mln (van rijk, provincie en derden bij elkaar, excl. PM posten) kan de provincie een substantiële inspanning leveren voor die integrale benadering en gebiedsgericht inzet van de bodemkwaliteit.
- Nog niet gedekt zijn de kosten als bijbehorende ondersteuning van GIS/ICT, uitvoeringsprojecten in het veld, en de Kader Richtlijn water. De provincie gaat ervan uit dat hierover op termijn nader overleg kan plaatsvinden.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
<i>Financieel</i>		
Inzet rijk bijstellen iom rijk en andere provincies	1	Dit geniet de voorkeur.
Extra budget provincie Utrecht	2a	Er is extra budget vanuit de provincie nodig.
Extra budget derden/gebiedspartners	2b	Het is de vraag of andere partijen willen/kunnen meebetalen. Veelal gaat het daarbij om kleine bedragen. Mogelijk dat er vooral bij de kosten voor uitvoeringsprojecten bijdragen kunnen worden gevonden.

Cofinanciering particuliere organisaties	2c	Ook deze mogelijkheid moet onderzocht worden.
<i>Prioriteren/ temporiseren</i>		
Prioriteren (tussen gebieden)	3a	De pilotgebieden kunnen worden geprioriteerd, maar het is nog niet duidelijk of dit werkelijk geld uitspaart.
Temporiseren (uitstel)	3b	Uitstel tot na 2013 resulteert altijd tot minder kosten.
<i>Kwaliteit</i>		
Bijstelling ambities	4a	Als er niet genoeg financiering gevonden wordt, moeten de ambities (kwaliteit) kritisch worden bekeken. Minder vergaande ambities kosten minder.
Schrappen ambities	4b	Ambities laten vallen zal minder hoge kosten met zich meebrengen.

Voorgestelde beslispunten:

16. Niet akkoord gaan met de prestatie die het rijk van ons vraagt voor duurzaam bodemgebruik, omdat de middelen te beperkt zijn om de gevraagde prestaties te halen.
17. De onderhandelingen met het rijk ingaan op basis van de provinciale ambitie van in totaal €5 mln, conform de tabel met oplossingsrichtingen.
18. In het geval de onderhandelingen met het Rijk niets opleveren, zal binnen de provincie bepaald moeten worden of meer geld beschikbaar komt. Zo niet, dan zal temporiseren of bijstelling van de ambities moeten leiden tot een oplossing.

4.3.10 Bodem en Water

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Gebiedsambities	Akkoord gevraagd de prestatie rijk?
Bodem en Water	Bodem-sanering (incl. waterbodems)	Realiseren van de gewenste bodemkwaliteit in het landelijk gebied door sanering of beheersing	2007-2010: € 5,7mln (MJP Wbb) Rijksbod 2010 t/m 2013 € 5,6 mln	2007-2013: € 0,- provinciale middelen 2007-2010: € 3,4 mln derden 2010-2013: € 4,2 mln derden	€ 35,7 mln.	Komen overeen met provinciale ambities	Nee, tenzij
			Totaal 18,9 mln				

Toelichting*Beschrijving*

Het rijksbod is onvoldoende om de werkvoorraad tot 2013 voor (water)bodemsanering uit te voeren. Er is een tekort van ca. € 26 mln, dat door het rijk en derden betaald zou moeten worden.

Risico

Als akkoord wordt gegaan met het rijksbod, worden de gemaakte afspraken niet gehaald.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
<i>Financieel</i>		
Inzet rijk bijstellen iom rijk en andere provincies	1	Het is onontkoombaar dat het Rijk meer geld inzet om de vereiste doelstellingen voor 2015 in het landelijk gebied te kunnen behalen.
Cofinanciering particulieren	3	Door het verminderde rijksbudget moet uitgegaan worden van een sterk vergrootte bijdrage van private partijen om de beleidsdoelstellingen te kunnen behalen. Hoewel er meerdere grootsaneerders in het landelijk gebied opereren, waarvan in het meerjarenprogramma al uitgegaan is van een aanzienlijke bijdrage in de bodemsaneringsoperatie, beschikken deze niet over onuitputbare budgetten.
<i>Prioriteren/ Temporiseren</i>	2	Deze mogelijkheid moet onderzocht worden maar dan dient de rijksdoelstelling (aanpak totale werkvoorraad voor 2030) aangepast te worden.
Prioriteren (tussen gebieden)	2	Deze mogelijkheid zou nader onderzocht kunnen worden maar is niet in overeenstemming met landelijke ambitie.
Temporiseren (uitstel)	2	Idem.
<i>Kwaliteit</i>		
Bijstelling ambities	4	Kan alleen indien landelijk beleid wordt aangepast.
Schrappen ambities	4	Idem.

Beslispunten

19. Niet akkoord gaan met de prestatie die het rijk van ons vraagt voor (water)bodemsanering, omdat de middelen te beperkt zijn om de gevraagde prestatie te halen.
20. De onderhandelingen met het rijk ingaan op basis van een provinciale ambitie van in totaal €35,7 mln.
21. In het geval de onderhandelingen met het rijk niets opleveren, moet het instrument prioriteren en temporiseren worden toegepast (bij gelijkblijvende kwalitatieve ambitie) en eventueel ook de ambities aangepast. Daarvoor dient het landelijk beleid te worden aangepast.

Achtergrond informatie (zie bijlage IV)

Factsheet (water)bodemsanering

4.3.11 Reconstructie

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13 in mln €	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities/ gebieds-ambities (obv grove schattingen)	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Recon-structie	EHS flankerend beleid		€ 3,58		totaal € 99 mln, waarvan € 30,5 rijk, € 25,4 provincie	nee, tenzij
	Duurzaam waterbeheer		€ 4,62			
	Duurzame landbouw		€ 7,64	€ 4,31		
	Verdrogingsbestrijding		€ 4,31			
	Overige rijksdoelen		<u>€ 2,99</u>			
totaal		€ 22,05				

Toelichting*Beschrijving*

- Reconstructie wordt door het rijk als apart doel gezien. In Utrecht gaat het dan om het gebied Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Het gaat hier om de zogenaamde intensiveringmiddelen. Daarnaast maakt het reconstructiegebied ook gebruik van de reguliere middelen voor (m.n.) de doelen natuur, recreatie en landbouw.

Relatie met vigerend beleid

- In januari 2005 hebben PS het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost vastgesteld, inclusief de bijbehorende kostenraming voor de uitvoering.

Risico's

- Met huidige rijksbod ontstaat een tekort van in totaal ca. € 18 mln. Het rijk heeft zich bovendien gecommitteerd aan het reconstructieplan, dus moet dan ook met de financiering over de brug komen.
- De verdeling van de rijksmiddelen over de verschillende doelen, komt niet overeen met de programmering in het reconstructieplan.
- De provinciale bijdrage aan het reconstructieplan (zowel voor de intensivering als voor het reguliere beleid) is in heel beperkte mate gedekt (€ 2,3 mln in 2007, van de benodigde € 27,7 mln). Voor het overige moet dekking gezocht worden.
- Voor wat betreft verdrogingsbestrijding is de taskforce Verdrogingsbestrijding nog aan het werk. Op dit moment liggen er vanuit het gebied geen claims voor verdrogingsprojecten. Mogelijk zijn deze er vanuit het beleid wel. Schuiven tussen doelen kan er voor zorgen dat het geld dat gelabeld was voor verdroging toch aan andere doelen wordt besteed.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
Financieel		
Inzet rijk bijstellen iom rijk en andere provincies	1	Het rijk vragen om haar beloftes voor reconstructie na te komen en de verdeling van de middelen over de doelen aan te passen.
Extra budget provincie Utrecht	2	De provinciale bijdrage aan het reconstructieplan is nog maar zeer beperkt gedekt in de begroting
Extra budget gebiedspartners		
Extra budget EU	3	De komende periode moet worden gebruikt om te kijken hoe zoveel mogelijk Europese cofinanciering gevonden kan worden voor het reconstructieplan.
Cofinanciering particuliere organisaties		
Prioriteren/ temporiseren		
Prioriteren (tussen gebieden)		
Temporiseren (uitstel)		
Kwaliteit		
Bijstelling ambities	4	De ambities moeten de komende periode nog eens scherp tegen het licht worden gehouden, met name ook voor de reguliere middelen. Hier zitten mogelijk nog dubbelingen.
Schrappen ambities		

Voorgestelde beslispunten:

22. Niet akkoord gaan met het rijksbod voor reconstructie, tenzij het rijk meer geld biedt (inzet onderhandelingen € 18 mln) en ruimte biedt de middelen flexibel over de doelen te verdelen.
23. Voor het onderwerp verdrogingsbestrijding een voorbehoud te maken naar het rijk, totdat meer duidelijk is.
24. De komende periode gebruiken om de ambitie scherper in beeld te brengen en dekking te zoeken voor de uitvoering van het reconstructieplan.

Achterliggende informatie (bijlage IV):

Factsheet Uitvoering Reconstructieplan

4.3.12 Procesgeld, educatie, communicatie

Thema	Operationeel doel	Prestatie	Rijksbod '07-'13	Minimale provinciale inzet + schatting inzet derden	Provinciale ambities (obv grove schattingen)	Gebieds-ambities	Akkoord gevraagde prestatie rijk?
Nvt	-	Gebiedscommissies en programmabureaus	Niet helder		€ 15 mln Provincie, € 15 mln rijk € 5 mln overige partijen		Instemming vragen op aanpak kosten € 15 mln voor rijk

Toelichting*Beschrijving*

- De programmering, verwerving van draagvlak en communicatie en educatie over projecten vindt in belangrijke mate plaats in gebiedscommissies, ondersteund door programmabureaus. Op dit moment zijn er circa 22 gebiedscommissies/landinrichtingscommissies en zijn er 2 programmabureaus (de Venen en de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei). Daarnaast is er het programmateam Groene Hart. Een schatting is dat 10% van de geprogrammeerde gelden nodig is voor gebiedscommissies en de programmabureaus. Naar verwachting bedragen de kosten circa € 35 mln (=5 mln per jaar).
- Het rijksbod staat toe dat de uitvoeringskosten worden gefinancierd vanuit de beschikbare normkosten en zo toegerekend naar doelen.

Relatie met vigerend beleid

- Op dit moment draagt het rijk bij aan de kosten van landinrichtingscommissies. Het rijk stelt uren beschikbaar vanuit de DLG en draagt direct bij aan de uitvoeringskosten van de programmabureau via de SGB-regeling.
- Ook de EU draagt nu bij aan programmabureaus (Leader+ en D2) door bijdragen aan technische ondersteuning.
- De provincie stelt jaarlijks circa 1 mln direct of indirect beschikbaar aan gebiedscommissies en programmabureaus.

Risico's

- Toerekening aan kosten vanuit normbijdrage rijk is mogelijk.

- Bijdrage EU en gemeenten is onzeker

Aannames

- De gebiedscommissies krijgen een belangrijke rol in de uitvoering
- Inzet programmabureaus de Venen (3 fte), SVGV (7 fte), Nieuwe Hollandse Waterlinie (2 fte), Groene Hartteam (3 fte), Overige (3 fte). Nadere uitwerking moet nog plaats vinden.

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting	Prioriteit	Toelichting
Financieel		
Inzet rijk bijstellen iom rijk en andere provincies	1	Een deel van de beschikbare budgetten rijk inzetten op uitvoeringskosten (door ze toe te rekenen aan de doelen).
Extra budget provincie Utrecht	2	Van de provincie zal meer budget nodig zijn dan in huidige situatie totaal circa 15 mln., inzet kan ook in menskracht.
Extra budget gebiedspartners	3	Gemeenten en waterschappen aanspreken op bijdrage aan de gebiedscommissies en programmabureaus
Cofinanciering particuliere organisaties		
Prioriteren/ temporiseren		
Prioriteren (tussen gebieden)		
Temporiseren (uitstel)		
Kwaliteit		
Bijstelling ambities	4	Als er geen budget komt, is de consequentie minder inzet van programmabureaus, en minimaliseren kosten gebiedscommissies.
Schrappen ambities		

Voorgestelde beslispunten:

25. Voorstellen aan het rijk om € 15 mln van beschikbare middelen in te zetten voor gebiedscommissie en ten laste te laten komen aan doelen rijk.

4.4 Provinciaal scenario 1 en 2

In paragraaf 4.3 is het Aangepast rijksscenario behandeld, met de daarbijbehorende onderhandelingspunten. Het Aangepast rijksscenario gaat uit van een provinciale bijdrage van in totaal € 54 mln (ca. € 8 mln per jaar). Met dit scenario worden vooral de rijksdoelen bediend. Naast de rijksdoelen heeft de provincie ook eigen plannen en ook de gebieden komen met hun plannen. Om daar ook invulling aan te geven is het voorstel om de komende maanden twee andere scenario's uit te werken: het Provinciaal scenario 1 en het Provinciaal scenario 2.

Het Provinciaal scenario 1 sluit aan bij het huidige investeringsniveau van de provincie en gaat uit van een extra bijdrage van in totaal € 140 mln (€ 20 mln per jaar). Opgeteld bij het eerste scenario kost het tweede scenario in totaal € 196 mln (€ 28 mln per jaar).

Het Provinciaal scenario 2 komt nog meer wordt tegemoet aan de provinciale ambities en de ambities uit de gebieden. Hier is de plus op het Aangepast rijksscenario € 280 mln (€ 40 mln per jaar, dus totaal € 336 mln en € 48 mln per jaar).

Voor het provinciale bod aan het rijk is het Aangepast rijksscenario het belangrijkste. Dat is dan ook het verst uitgewerkt. De provinciale scenario's vragen een integrale afweging van de doelen en tussen de gebieden. Deze afweging wordt in de AVP gemaakt.

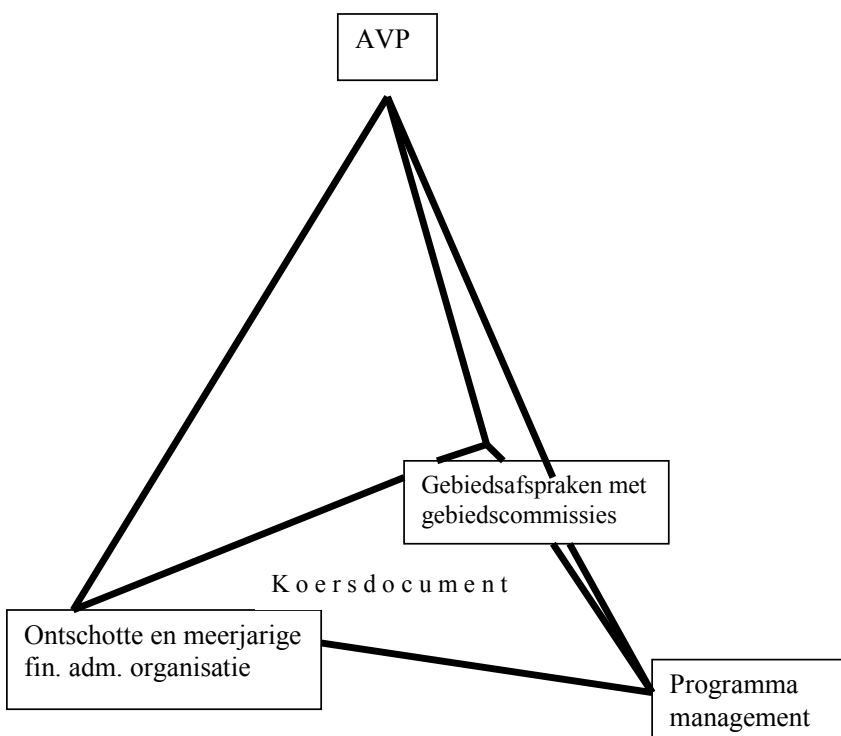
5 Uitvoeringsstrategie

5.1 Inleiding

De komende periode zullen een aantal zaken verder uitgewerkt moeten worden. Te weten:

- De provinciale scenario's 1 en 2 (in overleg met gebieden, beleidssectoren en andere organisaties);
- De inzet van de EU-middelen in het landelijk gebied;
- Het programmamanagement;
- De financieel administratieve organisatie;
- De gebiedsafspraken.

De laatste drie onderwerpen vormen in feite de peilers voor de AVP. Door deze zaken goed te beleggen, kan het meerjarenprogramma vanaf 2007 worden uitgevoerd. In onderstaand schema is een en ander weergegeven. In dit hoofdstuk worden de peilers verder beschreven.

5.2 Programmamanagement

Om een sterkere sturing op de uitvoering te krijgen introduceert de provincie programmamanagement. Essentie hiervan is het sturen op doelen en niet meer op budgetten. Dit vergt een heldere aansturing van de uitvoering (DLG, gebiedscommissies, programmabureaus) die het komende jaar verder wordt uitgewerkt.

Programmamanagement heeft een nauwe relatie met de financieel administratieve organisatie.

De programmering van projecten dient zodanig in orde te zijn, dat de gebiedsgerichte projecten bijdragen aan de realisatie van de beleidsdoelen, dat de beschikbare budgetten optimaal en volledig worden benut, en dat projecten en doelen geprioriteerd kunnen worden. Dit betekent concreet, dat de noodzakelijke sturingsinformatie over de inhoudelijke en financiële voortgang van de AVP continu beschikbaar moet zijn in een duurzaam en dynamisch informatiesysteem, ondersteund door digitale kaarten. Hiervoor wordt een systeem gebouwd, Prisma genaamd.

5.3 Financieel administratieve organisatie

Inrichting begroting

De beleids- en informatiecycclus start feitelijk met de samenstelling en inrichting van de begroting. Over de wijze waarop het programma AVP in de provinciale begroting ingebed zal moeten worden en over de te nemen beheersmaatregelen zal, met het oog op de begrotingsvoorbereiding 2007, zeer binnenkort besluitvorming plaats moeten vinden. Hiervoor zal een afzonderlijk voorstel worden voorgelegd. De volgende onderwerp zullen daar aan de orde moeten komen:

- Alle activiteiten en middelen die betrokken worden in de sturing op AVP-niveau worden op één beleidsprogramma verantwoord. Voor zover middelen voor het provinciale beleid thans op andere programma's zijn opgenomen, dienen deze primair te worden overgeheveld naar het programma AVP.
- In de begroting dient duidelijk te worden aangegeven welke beleidsdoelstellingen in welke mate worden bekostigd uit de ILG-middelen, dan wel uit eigen provinciale middelen. De indeling, inhoud en het aggregatieniveau dienen zodanig te zijn dat in beginsel in de informatiebehoeften van alle betrokken partijen en geledingen kan worden voorzien, zonder dat veredelingslagen nodig zijn.
- Het convenant met het Rijk zal herkenbaar worden weergegeven in de programmabegroting. De meer operationele en financiële uitwerking (per thema, per gebied, per project) geschiedt in de productbegroting en de sectorbegroting RLU.
- In afwijking van de reguliere begroting, die slechts voor één jaar formeel wordt vastgesteld, dienen PS de begroting (vanaf 2007) over een periode van 7 jaar (looptijd van het convenant) vast te stellen. Deze periode schuift overigens niet op, ervan uitgaande dat de convenantperiode niet wordt verlengd. Dat houdt in dat de begroting vanaf 2008 over een periode van 6 jaar wordt vastgesteld, etc. Dit is nodig omdat de tijdige realisatie van de convenantafspraken vereist dat nú moet worden geanticipeerd op wat in komende jaren mogelijk is en dat op grond daarvan nú al beleidsmatige keuzes worden gemaakt. Dat wil uiteraard niet zeggen dat in latere jaren niet meer kan worden afgeweken; sterker nog: flexibiliteit moet juist in de begroting worden aangebracht.
- In geval van zwaarwegende omstandigheden zijn rijk en provincie bevoegd de in het convenant beschreven prestaties en bijbehorende middelen aan te passen. Met het oog hierop zal de provincie een meerjarige reeks reserveren, die juridische onverplicht blijft. Dat betreft een percentage van het jaarlijkse ILG-budget. Het percentage dat onverplicht moet blijven loopt jaarlijks op en is voortschrijdend. In het lopende jaar bedraagt het percentage 0% en per jaar loopt dit percentage op met 10% tot maximaal 60% in het zevende jaar (uitgaande van een looptijd van 7 jaar).

Eén subsidieregeling

In het kader van de invoering van het ILG is met het rijk en de andere provincies afgesproken tot sanering over te gaan van afzonderlijke subsidieregelingen en tot één provinciale subsidieverordening te komen. In IPO-verband wordt een model gemaakt, dat

voor 1 januari 2007 moet worden ingevoerd. De AVP van de provincie zal het toetsingskader zijn voor toekenning van subsidies.

5.4 Gebiedsafspraken

Inleiding

Bij het uitvoeren van de Agenda Vitaal Platteland wil de Provincie Utrecht voor de periode 2007 – 2013 uitvoeringsafspraken maken met de gebiedscommissies. Dit is reeds in de eerste Agenda Vitaal Platteland 2005-2006 naar voren gebracht en in de werkconferentie met de gebiedspartners van 17 november 2005 nader toegelicht en besproken.

Huidige gebiedscommissies

In de provincie Utrecht zijn een groot aantal gebiedscommissies in het landelijk gebied actief. De huidige gebiedscommissies verschillen in opdracht, taakstelling, aansturing en financiering van elkaar. Te onderscheiden zijn:

Landinrichtingscommissies

Ze zijn gericht op meerjarige uitvoering met een wettelijke grondslag.

Landinrichtingscommissies vallen met de invoering van de WILG per 1-1-2007 onder directe verantwoordelijkheid van de provincie.

Wat de uitvoering van hun taken betreft zitten Eemland, Lopikerwaard en RAK Kromme Rijn in een eindfase, waarbij de verkaveling en inrichting al heeft plaatsgevonden; Noorderpark, Utrecht West en Groenraven Oost zitten zijn nog niet in de eindfase.

Grote integrale gebiedsprojecten

De belangrijkste grote, integrale projecten met (inter)provinciale aansturing, veelal met een eigen programmateam dat zorgdraagt voor de uitvoering zijn: het Reconstructiegebied, de Nieuwe Hollandse Waterlinie, Groene Hart en De Venen. De Reconstructiecommissie heeft bovendien een wettelijke grondslag.

Overige gebiedscommissies en stuurgroepen

Gebiedscommissies die veelal in opdracht van de provincie met een specifieke opdracht de uitvoering van een deelprogramma en projecten realiseren zijn bijvoorbeeld LEADER-projecten (Kromme Rijn, Wijdse Veenweiden), GC Linschoterwaard, Kromme Rijn en Langbroekerwetering, NP Utrechtse Heuvelrug, Nationaal landschap Arkemheen-Eemland, Vechtplatform (Bestuurlijk Overleg Vechtstreek).

In de overzichten op de volgende pagina's zijn de gebiedscommissies weergegeven, ingedeeld naar reconstructie/ Kromme Rijngebied, Nieuwe Hollandse Waterlinie/Vechtstreek en Groene Hart/GOS Utrecht.

Gebiedscommissies in het kader van de AVP 2007 – 2013

De Provincie Utrecht wil met een overzichtelijk aantal gebiedscommissies tot uitvoeringsafspraken voor de periode 2007-2013 komen voor het gebied van de provincie. Hierbij moet de inzet van de verschillende gebiedspartners (gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties) worden gewaarborgd.

De vorm van samenwerking en de inhoud van de afspraken die de provincie zich voorstelt, is inmiddels getoetst aan de inzichten van Berenschot en het Advocatenkantoor van Doorne. Hun advies is als bijlage V toegevoegd.

GEBIEDSCOMMISSIE	SAMENSTELLING					MIJLPALEN	HOOFD-ORIENTATIE		OPMERKING
	PROVINCIE	GEMEENTEN	WATERSCHAPPEN	OVERIGE BESLISSERS (GRONDEIGENAREN)	BELANGENBEHARTIGERS		BELEIDSADVISING, VISIEVORMING	UITVOERING	
RECONSTRUCTIE/ KROMME RIJN									
SVG / Reconstructie GUVUO	+	+	+	+	+	- Reconstructieplan - Uitvoeringsafpraak 5/6		+	Bij afspraak / wettelijk
Overlegorgaan NPUH	+	+	+	+	+	- Beheers- en inr.plan - uitvoering plan		+	wettelijk
Bestuurlijk Platform Hart vd Heuvelrug	+	+		+	+	- Gebiedsvisie - Clustercontracten		+	Projecten-organisatie
LI Eemland	+	+	+	+	+	- liplan uitgevoerd		+	Nog fin. en adm. afhandeling wettelijk
SG NL Arkemheen Eemland	+	+	+				+	i.o.	Stelt plan op
LI RAK Krommerijn	+		+	+	+	- uitvoering liplan			wettelijk
SG Krommerijn	+	+	+				+	i.o.	Stelt plan op
Cie Langbroekerwetering	+	+	+	+	+	- Plan van aanpak - Uitvoering PvA		+	
LI Groenraven Oost	+		+	+	+	- uitvoering liplan		+	wettelijk

GEBIEDSCOMMISSIE	SAMENSTELLING					MIJLPALEN	HOOFD-ORIENTATIE		OPMERKING
	PROVINCIE	GEMEENTEN	WATERSCHAPPEN	OVERIGE BESLISSERS (GRONDEIGENAREN)	BELANGENBEHARTIGERS		BELEIDSADVISING, VISIEVORMING	UITVOERING	
NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE/ VECHTSTREEK									
Liniecommissie NHW									NHW
EnvCie Linieland	+	+	+	+	-	- uitvoeringsprogr 5/6 - Gebiedsafpraak		ja	NHW
EnvCie Rijnauwen Vechten	+	+	+	+	-	- uitvoeringsprogr 5/6 - Gebiedsafpraak		ja	NHW
EnvCie Vechtstreek Zuid	+	+	+	+	-	- uitvoeringsprogr 5/6 - Gebiedsafpraak		Ja	NHW
EnvCie Kraag v. Utrecht	+	+	+	+	-	- uitvoeringsprogr 5/6 - Gebiedsafpraak		ja	NHW
Best.Overleg Vechtstreek	+	+	-	-	-				Interactie met Vechtplatform en NHW
LI Vechtstreek		+	+	+	+	- Raamplan modules		ja	Wet, NH trekt

GEBIEDSCOMMISSIE	SAMENSTELLING					MIJLPALEN	HOOFD-ORIENTATIE		OPMERKING
	PROVINCIE	GEMEENTEN	WATERSCHAPPEN	OVERIGE BESLISSERS (GRONDEIGENAREN)	BELANGENBEHARTIGERS		BELEIDSADVISING, VISIEVORMING	UITVOERING	
SG Groene Hart	+	+	+			- OP Groene Hart	ja		
DB De Venen	+	+	+	+	+	- PvA de Venen	+	+	
De Groene Driehoek io						- LOP+uitvoeringsprogr.	+	+	In oprichting
SG Linschoterwaard	+	+	+	+	+	- startdocument 05		+	Onderdeel gr.driehoek
LI Lopikerwaard	+		+	+	+	- liplan uitgevoerd		+	Nog fin. en adm. afhandeling wettelijk
SG Groen om de stad	+	+					ja		
LI Utrecht-west	+	+	+	+	+	- raamplan - li Haarzuilens	ja	Ja	
LI Noorderpark	+	+	+	+	+			Ja	
GC Hollandse IJssel						- gebiedsovereenkomst			water
Groene Uitweg							+	+	NH trekt.
LEADER Weidse Veenw.				+	+	- Ontwikkelingsplan		+	
LI Vijfheerenlanden				+	+			+	ZH trekt

Inmiddels zijn 30 maart 2006 op basis van dit stramien gebiedsafspraken gesloten met de vier (deel)gebiedscommissies van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Deze afspraken kunnen in hun opzet worden gezien als voorlopers van de afspraken die met andere gebiedscommissies in 2006 worden voorbereid.

De volgende stappen worden genomen om te komen tot gebiedsafspraken met een beperkt aantal gebiedscommissies:

- 18 en 19 mei tweede werkconferentie met de gebiedscommissies en gebiedspartners. Het doel van deze werkconferentie is een verdere verdieping op wat reële ambities voor de periode 2007-2013 zijn en hoe de gebiedscommissies en-partners de invulling hiervan zien. Het resultaat wordt verwerkt in de concept-AVP.
- September 2006 derde werkconferentie met de gebiedscommissies en gebiedspartners. Hier wordt de concept-AVP besproken.
- In de periode van mei tot oktober wordt met de gebiedscommissies waarmee het de bedoeling is die in het kader van de AVP tot uitvoeringsafspraken te komen, hoe dit per gebiedscommissie zal worden ingevuld. Het resultaat hiervan komt in de definitieve AVP.

Colofon

Schrijfteam koersdocument: Ilse van den Berg, Ernst Ford, Gerda Zijm (sector RLU).

Aan het koersdocument werkten verder mee: sector RLU, Ron Beenen, Carola Berkelaar, Anton Brombacher, Jos Geenen, Madeleine Gerretsen, Josée Huesmann, Wim Jansen, Joke Kleijweg, Arjan Niessen, Sandra van der Pas, Frank van Pruisen, Jon Rietman, Marleen Simhoffer, Janine Spieksma, Marlies Spreen, Christel Steentjes, Dries van Veen, Alfons Vernooij, Erik Versloot en Bas Wijffels.

Eerdere versies van het koersdocument zijn besproken in het afstemmingsteam AVP, met daarin de sectorhoofden of hun vervangers van de betrokken sectoren.